

Dnro KOMU/1290/00.04.00/2024

§ 175 Mustasaaren kunnan lausunto kuntoutuksen toimialan palveluverkkomuutoksista 2024–2026

Kunnanhallitus § 175 2.9.2024

Hallintojohtaja Marcus Beijar:

Puh. 06 327 7187, marcus.beijar@mustasaari.fi

Pohjanmaan hyvinvointialue on 20.6.2024 osoittanut Mustasaaren kunnalle kuntoutuksen toimialan palveluverkkomuutoksia 2024–2026 koskevan lausuntopyynnön.

Hyvinvointialueen hallitus pyytää Mustasaaren kunnalta lausuntoa apuvälinelainaamotoiminnasta, jota hoidetaan tällä hetkellä Mustasaaren terveyskeskuksen kautta. Hyvinvointialueen hallituksen mukaan apuvälinelainaamo yhdistettäisiin Vaasan Huutoniemellä sijaitsevaan apuvälinelainaamoon.

Hyvinvointialueen hallitus perustelee päätösehdotustaan sillä, että Huutoniemen aukioloajat ovat laajemmat kuin Mustasaaren tämänhetkiset aukioloajat. Mustasaaren apuvälinelainaamo on ollut avoinna kaksi tuntia päivässä kolmena päivänä viikossa.

Päätösehdotuksesta ilmenee, että avoin lainaamotoiminta on tarkoitus keskittää Huutoniemelle siinä missä muut lainaamotoiminnot jatkuisivat normaalisti Mustasaaressa. Päätösehdotuksesta ei ilmene, mistä muut lainaamotoiminnot koostuvat.

Mustasaareen jäisi pienempi apuvälinevarasto yleislääketieteen osaston käyttöön.

Kunta on pyytänyt ja saanut lisäaikaa asiaan liittyvän lausunnon antamisessa. Lausunto on toimitettava hyvinvointialueen hallitukselle viimeistään 3.9.2024.

Kunnanjohtaja Rurik Ahlbergin ehdotus:

Mustasaaren kunta vastustaa hyvinvointialueen hallituksen ehdotusta apuvälinelainaamotoiminnan siirtämisestä Mustasaaresta Huutoniemelle.

Toiminnan siirtäminen Mustasaaresta Huutoniemelle ei tunnu tarkoituksenmukaiselta, koska terveyskeskuksessa on tilat toimintaan ja koska maantieteellistä sijaintia valtatie 8:n yhteydessä voidaan pitää tarkoituksenmukaisena Mustasaaressa.

Jos toiminta siirretään pois Mustasaaren terveyskeskuksesta, voi siitä seurata myös muiden toimintojen ja toimintamuotojen siirtämistä.

Kunnanhallituksen päätös:

Kunnanhallituksen jäsen Åsa-Britt Forth-Snellman ehdotti, että kunta hyväksyy ehdotuksen apuvälinelainaamotoiminnan siirtämisestä Huutoniemelle. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Kunnanhallitus hyväksyi näin ollen kunnanjohtajan ehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen jäsenen Kenth Nedergårdin varajäsen Patrik Pada ilmoitti esteellisyydestään hallintolain 28. §:n 1. momentin 2. kohdan nojalla ja poistui kokouksesta ennen asian käsittelyä.

Pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

Pöytäkirjan ote

Elin: Aluehallitus 6/2024
Aika: 17.06.2024 Kello: 09:00 - 14:09
Paikka: Kokoushuone H0.124-125, Vaasan keskussairaala, H-talo

Läsnäolijat:

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Salovaara-Kero Anne Somppi Sari	puheenjohtaja jäsen	Poistui klo 12.55 § 138 käsittelyn aikana.
Haldin Annica Sjökvist Peter Lindqvist Hans-Erik Rajala Katja	jäsen varapuheenjohtaja jäsen II varapuheenjohtaja	Poistui klo 13.46 § 139 käsittelyn jälkeen.
Willman Gösta Karppi Päivi	jäsen jäsen	Poissa klo 10.00-10.48, poistui klo 13.02 § 138 käsittelyn aikana.
Bystedt Rainer Sandbacka Joacim Rantala Mervi Pettersson David	jäsen jäsen jäsen jäsen	

Muut osallistujat:

Ollikainen Mikko	VALT pj.	osallistui etäyhteydellä. Tauon jälkeen palasi kokoukseen klo 12.12.
Berg Kim	VALT I varapj.	Siirtyi etäyhteyteen klo 12.57.
Heinonen Marko	VALT III varapj.	Poistui klo 11:52 ennen § 131 käsittelyä.
Borg Johanna Ala-Heikkilä Sari	VALT IV varapj. kansalliskielilautakunnan pj.	
Kinnunen Marina	esittelijä	Siirtyi etäyhteyteen klo 12.56 ja poissa kokouksesta aikavälillä 13.30-13.47.
Vähäkangas Pia Sjöström Pia-Maria Penttinen Erkki Jakobsson-Pada Linda Berg Päivi Nystrand Lena	esittelijä esittelijä esittelijä sihteeri / esittelijä asiantuntija asiantuntija	Paikalla § 127-128 aikana, poistui klo 10.15 Paikalla § 127 esittelyn ajan
Gröndahl Ann-Charlott	asiantuntija	Paikalla § 127 esittelyn ajan
Haglund Pia	asiantuntija	Paikalla § 133 esittelyn ajan
Tiira Kimmo	asiantuntija	Paikalla § 133 esittelyn ajan
Pellfolk Tony	asiantuntija	Paikalla § 138 esittelyn ajan etäyhteydellä

Pykälä
§ 130

Käsiteltävä asia
Kuntoutuksen toimialan palveluverkkomuutokset 2024-2026

Sivu
4

Kuntoutuksen toimialan palveluverkkomuutokset 2024-2026

Aluehallitus 17.06.2024 § 130

3684/00.01.02.01/2024

Valmistelija Penttinen Erkki
Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluevaltuusto on hyväksynyt hyvinvointialueen strategian, joka asettaa toiminnan tavoitteet vuosille 2023-2026. Aluevaltuuston on 11.3.2024 hyväksynyt strategian päivityksen, johon on sisällytetty myös päivitetty kansalliset tavoitteet. Hyvinvointialueen rahoitustaso elää edelleen, minkä vuoksi säästötarpeen lopullista ja tarkkaa tasoa ei voida tällä hetkellä sanoa. Vaatimuksena on, että syntyvä alijäämä korjataan kokonaisuudessaan vuoden 2026 loppuun mennessä. Se puolestaan edellyttää 15.4.2024 valtuuston hyväksymän tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman 2025–2026 ohjaamana kehittämis- ja sopeuttamistoimenpiteitä. Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmaan 2025-2026 perustuen esitetään seuraavia kehittämistoimenpiteitä, joilla on vaikutuksia kuntoutuspalvelujen toimialan palveluverkkoon.

Mustasaassa apuvälinelainaamotoiminnan yhdistäminen Vaasassa sijaitsevaan apuvälinelainaamoon

Mustasaassa apuvälinelainaamo on terveyskeskuksen yhteydessä. Lainaamossa työskentelee yksi fysioterapeutti, joka on hoitanut sekä Mustasaaren että Oravaisten apuvälinelainaamotoiminnan. Mustasaaren apuvälinelainaamo on palvellut asiakkaita yhden (1) tunnin viikon jokaisena arkipäivänä. Tällöin lainaamosta on voinut käydä lainaamassa apuvälineen ilman ajanvarausta. Lisäksi toimintaan kuuluu asiakkaiden kotikäynnit apuvälinetarpeen arvioinnissa. Apuvälinevarasto toimii varastona osaston potilaiden kotiutustilanteissa ja kotihoidon äkillisissä apuvälinetarpeissa.

Mustasaassa lainaamotoiminnan asiakkaita on ollut noin neljä päivässä. Tämä määrä sisältää kotikäynnit ja lainaamon asiakkaat.

Suunnitelmissa on siirtää avoin lainaamotoiminta Huutoniemen sairaala-alueella sijaitsevaan apuvälinelainaamoon. Etäisyys Mustasaaren lainaamon ja Vaasan apuvälinelainaamon välillä on 4 kilometriä. Muut lainaamotoiminnot jatkuvat normaalisti Mustasaassa. Mustasaaren jää pienempi apuvälinevarasto, josta yleislääketieteellisen osaston asiakkaille voidaan hakea tarvittavat apuvälineet. Jatkossa asiakkaita palvellaan Huutoniemen toimipisteen laajempien aukioloaikojen mukaisesti. Kotihoidon tueksi apuvälineet organisoidaan kuljetuksella kotihoidon toimistoihin Vaasasta käsin. Huutoniemen toimipiste on avoinna koko aamu- tai iltapäivän viikon jokaisena arkipäivänä.

Apuvälinelainaamot hyvinvointialueen väestölle ovat Vaasassa, Laihialla, Maalahdessa, Närpiössä, Kristiinankaupungissa, Oravaisissa, Pietarsaassa ja Uudessakaarlepyyssä.

Aikuisten ja lasten lyhytaikaisen huolenpidon uudelleen järjestely keskisellä alueella

Lyhytaikaiseen huolenpitoon kuuluvia palveluita ovat aamu- ja iltapäivä ja lomatoiminta sekä lyhytaikainen asuminen (intervallihoido). Lyhytaikainen asuminen on palvelu, mihin läheistensä kanssa asuva vammaisen henkilö voi tulla omaishoitajan vapaapäivien ajaksi tai kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaan myönnetyn lyhytaikaisen asumisen jaksolle. Palvelun tarkoituksena on helpottaa vammaisen henkilön läheisten hoitovastuuta ja tukea heidän jaksamistaan.

Tällä hetkellä keskisen alueen lyhytaikaista asumista tarjotaan yksittäisinä paikkoina eri asumisyksiköiden yhteydessä. Lasten ja aikuisten palvelut on kuitenkin toteutettava erillisissä palveluyksiköissä. Lyhytaikaisen asumisen palveluiden uudelleen järjestelyllä mahdollistetaan yhtenäisiä palvelukokonaisuuksia lasten ja aikuisten lyhytaikaisen ja ympärivuorokautisen asumisen palveluihin.

Keskisen alueen lasten lyhytaikaisen asumisen paikat tarjotaan jatkossa yhdessä (1) palveluyksikössä. Tämä yksikön sijainti päätetään jatkovalmistelussa. Myös aikuisten lyhytaikaisen huolenpidon paikat keskittyvät tulevaisuudessa kahteen (2) palveluyksikköön. Tämän muutoksen myötä saadaan lisää vapaita asumispaikkoja ympärivuorokautiseen asumiseen.

Vaasassa Teeriniemen päivätoiminnan siirtyminen Mäkikaivontielle

Teeriniemen päivätoiminta tarjoaa päivätoimintaa aikuisille kehitysvammaisille asiakkaille arkisin klo. 7-16 aikavälillä. Päivätoiminnassa käy 16 asiakasta ja henkilökuntaa on 13.

Teeriniemen päivätoiminta sijaitsee Teeriniemenkatu 16-18 A. Tilat on vuokrattu Sijoitusasunnot.comilta. Tilat ovat ahtaat, epäkäytännölliset ja sisäilmaltaan ongelmalliset.

Teeriniemen päivätoiminta siirtyy Hietalahteen Mäkikaivontie 22 kiinteistön toiseen kerrokseen. Toiminta saa paremmat, turvallisemmat ja tilavammat tilat, joihin on hyvät kulkuyhteydet.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus hyväksyy suunnitelmat:

- Mustasaarella oleva apuvälinelainausta yhdistetään Vaasassa sijaitsevaan apuvälinelainaukseen
- keskisen alueen aikuisten ja lasten lyhytaikaisen hoidon uudelleenorganisointiksi
- Vaasan Teeriniemellä oleva päivätoiminta siirtyy Mäkikaivontielle

Päätös:

Esittelijä teki seuraavan tarkennuksen esittelytekstiin:

Mustasaaren apuvälinelainaamo on palvelut asiakkaita kahden (2) tunnin ajan maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Tiistaisin ja torstaisin asiakkaat on ohjattu Huutoniemellä sijaitsevaan apuvälinelainamuun. Korvaa lauseen, jonka mukaan palvelu on ollut toiminnassa arkisin yhden (1) tunnin.

Esittelijä teki päätösesitykseen lisäyksen:

hallitus päättää lähettää päätösehdotuksen lausuntoa varten asianomaisille kunnille ja kuulla asukkaita sekä sidostyymiä ennen lopullista päätöstä asiassa tulevassa kokouksessa.

Hallituksen päätös tämän jälkeen on seuraava:

Hallitus päätti lähettää esitetyt suunnitelmat lausuntoa varten asianomaisille kunnille ja kuulla asukkaita sekä sidosryhmiä ennen kuin lopullinen päätös tehdään

- Mustasaarella oleva apuvälinelainausta yhdistetään Vaasassa sijaitsevaan apuvälinelainaukseen
- keskisen alueen aikuisten ja lasten lyhytaikainen hoito uudelleenorganisoidaan
- Vaasan Teeriniemellä oleva päivätoiminta siirtyy Mäkikaivontielle

Katja Rajala, Sari Somppi ja Marko Heinonen ilmoittivat jääviydestä (Hallintolaki 28.1 § 5, yhteisöjäävi) eivätkä osallistuneet asian käsittelyyn.

Liitteet

- Liite 1 Vaikutuksen arviointi; Mustasaaren apuvälinelainaamon muutto
- Liite 2 Vaikutuksen arviointi; Aikuisten ja lasten lyhytaikaisen hoidon uudelleen järjestely keskisellä alueella
- Liite 3 Vaikutuksen arviointi; Teeriniemen päivätoiminnan siirtyminen Mäkikaivontielle

Otteen oikeaksi todistaa: 20.6.2024

Camilla Iso-Aho
hallinnon asiantuntija

Julkaistu: 20.6.2024

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 20.6.2024

Jakelu
Vöyrin kunta
Mustasaaren kunta
Laihian kunta
Maalahden kunta
Vaasan kaupunki

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 130

Muutoksenhakukielto

Edellä mainituista päätöksistä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 § mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Mustasaassa sijaitseva apuvälinelainaamon toiminta siirtyy Huutoniemen sairaala-alueelle							
	Lyhyen aikavälin vaikutus			Pitkän aikavälin vaikutus			Tunnistetut riskit
	↗	→	↘	↗	→	↘	
Eri väestöryhmät		x		x			Asiakkaat kokevat palvelun heikkenevän muutoksen alkuvaiheessa toimipisteen sijainnin muuttuessa. Apuvälinelainaamopalvelu todellisuudessa paranee, kun aukioloajat pitenevät arkipäivisin yhdestä (1) tunnista neljään (4) tuntiin.
Palvelun saatavuuden muutos kielellisestä näkökulmasta		x			x		Molemmissa yksiköissä kaksikieliset palvelut
Lapset ja nuoret		x			x		
Aluenäkökulma			x		x		Asiakkaat kokevat, että omassa kunnassa menetetään palveluja. Palvelu tuotetaan kuitenkin jatkossakin lähietäisyydellä. Palvelu siirtyy 4 km:n päähän nykyisestä toimipisteestä.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi asetetut tavoitteet	x			x			Vaikutus henkilöstön työhyvinvointiin positiivinen. Apuvälinevarasto säilyy yleislääketieteellisen osaston käyttötarpeisiin.
Asiakasturvallisuus	x			x			Muutoksella takaamme palvelun myös työntekijän poissaolotilanteissa. Huutoniemen sairaala-alueen yksikössä on laajempi osaaminen ja huoltopalvelut vieressä.
Henkilökunta	x			x			Kuormitusta voidaan tasata henkilöstön kesken, kun isompi yksikkö. Mustasaassa työntekijä toiminut yksin apuvälinelainaamossa.
Maine			x	x			Muutos voidaan kokea, että palveluja supistetaan, mutta palvelujen aukioloajat laajenevat huomattavasti nykyiseen verrattuna.
Onko ristiriidassa strategian kanssa?	Ei.						
Taloudellinen säästöpotentiaali ja riskit	Mustasaassa sijaitsevan apuvälinelainaamon varastotilaa saadaan asiakasvastaanotokäyttöön. Taloudellinen ratkaisu resurssien käytön näkökulmasta (varasto, vuokrat, henkilöstö)						
Muut tunnistetut riskit							

Ehdotus:

Ehdotamme, että Mustasaassa sijaitseva, asiakkaita palveleva apuvälinelainaamon toiminta siirtyy Huutoniemen sairaala-alueen apuvälinelainaamon yhteyteen.

Aikuisten ja lasten lyhytaikaisen asumisen uudelleen järjestely keskisellä alueella							
	Lyhyen aikavälin vaikutus			Pitkän aikavälin vaikutus			Tunnistetut riskit
	↗	→	↘	↗	→	↘	
Eri väestöryhmät			x	x			Nykyisillä järjestelyillä on jouduttu ajoittain sijoittamaan aikuisia ja lapsia lyhytaikaisessa asumisessa samaan yksikköön. Näin ei voi toimia. Muutosten myötä lasten ja aikuisten palvelupaikat muuttuvat lyhytaikaisen asumisen osalta. Asumispaikkojen osalta muutos koskee yhtä pientä asumisyksikköä. Palvelut säilyvät keskisellä alueella ja etäisyyksien näkökulmasta muutokset ovat pieniä.
Palvelun saatavuuden muutos kielellisestä näkökulmasta		x			x		Kaikille asiakkaille turvataan edelleen palvelut omalla äidinkielellä
Lapset ja nuoret			x	x			Lasten ja nuorten lyhytaikaisen asumisen osalta palveluyksikön muutos saattaa alussa aiheuttaa haasteita rutiinien ja ympäristön vaihtuessa. Asiakkaat ja omaiset tulee osallistaa muutokseen. Pitkällä tähtäimellä palvelun saatavuus parantuu lisääntyneiden asiakaspaikkojen johdosta ja siten kaikille lapsille ja nuorille kyetään takaamaan perheen tarpeiden mukaisesti lyhytaikaista asumista.
Aluenäkökulma		x			x		Asiakkaille palvelut järjestetään edelleen lähellä asiakkaan kotia.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi asetetut tavoitteet		x			x		Palvelun saatavuus paranee lisääntyneiden asiakaspaikkojen johdosta ja siten kaikille lapsille ja nuorille kyetään järjestämään palvelut perheen tarpeiden mukaisesti.
Asiakasturvallisuus		x		x			Asiakasturvallisuus ja henkilöstön saatavuus paranee, kun eri yksiköihin hajasijoitettu toiminta voidaan yhdistää asiakkaiden tarpeet huomioiden. Lasten palveluiden siirtäminen heille tarkoitettuun erilliseen yksikköön parantaa lasten asiakasturvallisuutta.

Henkilökunta			x	x			Osalla henkilökunnasta saattaa tulla muutoksia työn suorittamispaikkaan ja työtehtävien sisältö muuttuu asiakasryhmän vaihtuessa. Pitkällä tähtäimellä erityyppisten palveluiden siirtäminen erillisiin palveluun erikoistuviin yksiköihin selkeyttää henkilöstön työtehtäviä.
Maine		x		x			Lyhytaikaisen asumisen palveluiden saatavuus ja laatu paranevat.
Onko ristiriidassa strategian kanssa?	Muutos strategian mukainen.						
Taloudellinen säästöpotentiaali ja riskit	Resursseja saadaan kohdistettua oikein.						
Muut tunnistetut riskit							
Ehdotus:	Ehdotamme, että uudelleen järjestelyt hyväksytään keski-alueen lyhytaikaisen asumisen palveluissa.						

Teeriniemen päivätoiminnan siirtyminen Mäkikaivontielle							
	Lyhyen aikavälin vaikutus			Pitkän aikavälin vaikutus			Tunnistetut riskit
	↗	→	↘	↗	→	↘	
Eri väestöryhmät			x	x			Asiakkaat ovat vahvasti riippuvaisia rutiineista ja tutusta ympäristöstä – muutos on haasteellinen heille. Uudet tilat ovat käytännöllisemmät ja tilavammat. Mahdollistaa uusien asiakkaiden palvelun. Sijainti on parempi.
Palvelun saatavuuden muutos kielellisestä näkökulmasta							-
Lapset ja nuoret							-
Aluenäkökulma	x			x			Sijainti on parempi. Lähellä olevat palvelut mahdollistavat osallisuuden.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi asetetut tavoitteet	x			x			Yksikkö saa terveet ja turvalliset tilat.
Asiakasturvallisuus	x			x			Isommat tilat vähentävät turvallisuusriskejä. Pelastussuunnitelmissa täytyy ottaa huomioon sijainti toisessa kerroksessa.
Henkilökunta	x			x			Henkilökunta on halukas siirtoon ja odottaa uusia tiloja. Haluavat suunnitella toimintaa uusissa tiloissa.
Maine	x			x			Teeriniemen päivätoiminta on odottanut uusia tiloja jo kauan.
Onko ristiriidassa strategian kanssa?	Ei. Toiminta säilyy lähipalveluna.						
Taloudellinen säästöpotentiaali ja riskit	Uuden kiinteistön vuokra on korkeampi, mutta hyvä sijainti laskee kuljetuskustannuksia. Alakertaan tulevalle vaativan tuen asiakasryhmälle pystytään tarjoamaan päivätoiminta samassa talossa.						
Muut tunnistetut riskit							
Ehdotus:	Toimintayksikön siirto tehdään asiakkaita ja henkilöstöä osallistaen. Henkilöstö osallistuu pelastussuunnitelman tekoon, jokaisen täytyy osata toimia erilaisissa vaaratilanteissa.						

Otteen oikeaksi todistaa:
Mustasaassa 2.9.2024

Gunilla Mörk-Backman
Toimistosihtööri

Lisätietoja antaa
Hallintojohtaja Marcus Beijar
Puh. 06 327 7187
marcus.beijar@mustasaari.fi